

บทที่ 4

ทิศทางการพัฒนาองค์การบริหารจังหวัดนครราชสีมา

ในทศวรรษหน้า (2556-2565)

ทิศทางการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาในทศวรรษหน้า (2556-2565) ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ และจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาในอนาคตตามประเด็นด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ประกอบด้วย การศึกษา การสาธารณสุข การส่งเสริมคุณภาพชีวิต ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ศาสนา วัฒนธรรม กีฬาและนันทนาการ ด้านการเกษตร ด้านอุตสาหกรรม ด้านพาณิชยกรรม ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ประกอบด้วย การคมนาคมขนส่ง การผังเมือง การสาธารณสุข ปลอดภัยและสาธารณสุขการ ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการเมือง ด้านการจัดการภาคราชการทั้งส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น

4.1 วิสัยทัศน์

จังหวัดนครราชสีมาจะเป็นจังหวัดที่มีสังคมเป็นสุขและเป็นธรรมภายในทศวรรษ 2556-2565

4.2 พันธกิจ

องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาจะร่วมกับองค์กรอื่น ๆ ทั้งภาคราชการส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน ภาคประชาสังคมและชุมชนท้องถิ่น ในการขับเคลื่อนให้จังหวัดนครราชสีมาเป็นจังหวัดที่มีสังคมเป็นสุขและเป็นธรรม คนมีคุณภาพและคุณธรรม มีสัมพันธภาพที่ดีต่อกันทั้งในระดับครอบครัวและชุมชน ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคงทางอาหาร อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี มีความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคมน้อยลง ประชาชนมีความรับผิดชอบ มีส่วนร่วม และมีอำนาจในการบริหารจัดการบ้านเมืองมากขึ้น

4.3 จุดมุ่งหมายและแนวทางการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ

4.3.1 จุดมุ่งหมายด้านเศรษฐกิจ : เน้นคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาเศรษฐกิจ มีการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการพัฒนาเศรษฐกิจบนฐานความรู้ ความคิดสร้างสรรค์และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยมุ่ง ปรับ โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่ส่งเสริมการแข่งขันที่เป็นธรรม มีการกระจายรายได้และลดความเหลื่อมล้ำด้านเศรษฐกิจ พัฒนาระบบโลจิสติกส์ที่สนับสนุนและสร้างความเข้มแข็งให้กับธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมและยกระดับคุณภาพการท่องเที่ยว ตลอดจนสร้างความเข้มแข็งแกร่งให้กับผลิตภัณฑ์ใหม่และหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์รวมทั้งวิสาหกิจชุมชนต่าง ๆ อีกทั้งสนับสนุนระบบสหกรณ์ให้เข้มแข็ง รวมถึงระบบสวัสดิการชุมชน และกระตุ้นสนับสนุนให้ภาคธุรกิจเกิดความรับผิดชอบต่อสังคม

4.3.2 แนวทางพัฒนาด้านเศรษฐกิจ

1) สร้างความเข้มแข็งให้กับผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมตลอดจนกลุ่มวิสาหกิจชุมชนโดยการจัดตั้งกองทุนให้กู้ยืมโดยคิดดอกเบี้ยในอัตราที่ต่ำกว่าธนาคาร สนับสนุนให้เกิดเครือข่ายผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม วิสาหกิจชุมชน เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การแลกเปลี่ยนวัตถุดิบและผลผลิต รวมถึงการสนับสนุนให้เกิดเครือข่ายตามการรวมกลุ่มผู้ประกอบการ เพื่อบริการให้มีคุณภาพและมีมูลค่าเพิ่มขึ้น (Cluster) ในธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมและวิสาหกิจชุมชนทั้งในด้านการผลิตและการตลาด

2) สนับสนุนให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนากลุ่มผู้ประกอบการต่าง ๆ ที่เป็นจุดแข็งของจังหวัด นครราชสีมา เช่น กลุ่มผู้ประกอบการใหม่ กลุ่มผู้ประกอบการข้าว กลุ่มผู้ประกอบการมันสำปะหลัง และกลุ่มผู้ประกอบการอ้อย เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและผู้บริโภค

3) สนับสนุนให้มีการใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ภายในจังหวัด และให้กระบวนการผลิต การแปรรูปเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

4) สนับสนุนให้เกิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ เมืองสร้างสรรค์ อุตสาหกรรมสร้างสรรค์

5) พัฒนาให้เกิดตลาดกลางสินค้าด้านการเกษตรและอุตสาหกรรมที่เป็นผลิตภัณฑ์ของจังหวัดในพื้นที่ที่มีศักยภาพที่อยู่ในอำเภอต่าง ๆ นอกจากอำเภอเมืองนครราชสีมาที่เป็นศูนย์กลางอยู่แล้ว เช่น อำเภอปากช่อง อำเภอบัวใหญ่ อำเภอโชคชัย อำเภอเสิงสางและอำเภอวังน้ำเขียว เป็นต้น

6) สนับสนุนการเตรียมความพร้อมให้กับผลผลิตของจังหวัดในการเข้าสู่ความเป็นหนึ่งเดียวของตลาดอาเซียน ที่แม้สินค้าหลายรายการภาษีจะเป็นศูนย์แต่ก็ยังมีกำแพงด้านมาตรฐานและความปลอดภัยรวมถึงตัวบ่งชี้เรื่องถิ่นกำเนิดของสินค้า ในขณะที่เดียวกันองค์การบริหารส่วนจังหวัด นครราชสีมาควรร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำหนดมาตรฐานสินค้าที่จะนำมาวางตลาดในจังหวัดที่ควรมีมาตรฐานความปลอดภัยแก่ผู้บริโภคด้วย

7) ควรสนับสนุนให้เกิดเครือข่ายความเชื่อมโยงด้านการขนส่ง โลจิสติกส์ จากฟาร์มสู่เครือข่ายระดับภาคและภูมิภาค

4.4 จุดมุ่งหมายและแนวทางพัฒนาด้านสังคม : ด้านการศึกษา

4.4.1 จุดมุ่งหมายด้านการศึกษา : ท้องถิ่นมีบทบาทมากขึ้นในการจัดการศึกษาในทุกๆระดับ รวมถึงบทบาทในการสนับสนุนการศึกษาตลอดชีวิต การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดา ถึงเชิงตะกอน มีการปฏิรูปกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งสร้างคนดี คนมีคุณธรรม คนเก่งที่เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่น การศึกษาให้คนรักและภาคภูมิใจในถิ่นเกิด ระบบการศึกษาที่มีความเท่าเทียมที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้ไม่ว่าจะอยู่ในฐานะหรือพื้นที่ใด ท้องถิ่นสนับสนุนให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ รวมทั้งการพัฒนามาตรฐานการศึกษาทั้งการพัฒนาคุณภาพครู พัฒนาสื่อเทคโนโลยีที่มีคุณภาพ

และพัฒนาทรัพยากรทางการศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมให้ชาวจังหวัดนครราชสีมาในการเป็นสมาชิกของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

4.4.2 แนวทางพัฒนาด้านการศึกษา

1) การส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยอายุระหว่าง 0 - 5 ปี เพื่อเป็นรากฐานการพัฒนาที่มั่นคงให้เด็กไทยในด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา โดยมีมาตรการที่เป็นรูปธรรมที่อย่างน้อยต้องครอบคลุมสาระสำคัญดังต่อไปนี้

ก. การพัฒนาศูนย์เด็กเล็กและสถานศึกษาที่มีการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานระดับพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง

ข. การพัฒนาการเรียนรู้ของครอบครัวในการเลี้ยงดูบุตรหลานของพ่อแม่ผู้ปกครองยุคใหม่ โดยเฉพาะการดูแลในช่วง 0 - 2 ปี

ค. การพัฒนาการเรียนรู้ของพ่อแม่และครอบครัวที่เป็นกลุ่มเป้าหมายเฉพาะนั้นคือกลุ่มพ่อแม่ผู้ปกครองที่เป็นแรงงานในเมืองที่มีเวลาให้ลูกค่อนข้างน้อย

2) การส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานและการเพิ่มโอกาสให้แก่เด็กด้อยโอกาสนอกกระบวนการศึกษา และเด็กกลุ่มเสี่ยงในระบบการศึกษา เพื่อสร้างโอกาสที่เท่าเทียมให้เด็กทุกคนในการเรียน การมีงานทำ และการมีชีวิตที่มั่นคง การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีทั้งคุณภาพและการตอบสนองความเป็นจริงในท้องถิ่น การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้สอดคล้องกับการเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน การจัดการโรงเรียนขนาดเล็กให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ การพัฒนาโรงเรียนขนาดกลางและใหญ่รวมทั้งโรงเรียนในพื้นที่เฉพาะที่มีความพร้อมให้เป็นโรงเรียนนิติบุคคลเต็มรูปแบบเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ การพัฒนาให้ครูสามารถใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ การจัดตั้งกองทุนเพื่อผลิตและพัฒนาสื่อเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของคนทุกช่วงวัย การพัฒนาการศึกษาและระบบดูแลสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ (โดยมีกลุ่มผู้อยู่นอกวัยเรียนหรือกลุ่มแรงงาน กลุ่มเกษตรกรและลูกหลาน กลุ่มเด็กแรงงานต่างด้าว กลุ่มเด็กนอกระบบการศึกษา กลุ่มเด็กด้อยโอกาสและเด็กกลุ่มเสี่ยงต่อการล้มเหลวทางการเรียน) การส่งเสริมผู้ด้อยโอกาสให้สามารถเรียนฟรี และการปรับปรุงระบบการตรวจสอบทางการเงินการคลัง และภาวะรับผิดชอบการบริหารการศึกษาของนักการเมือง ผู้บริหาร และข้าราชการ

3) การส่งเสริมการศึกษาเพื่อการมีงานทำ โดยการปรับปรุงการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อส่งเสริมการมีงานทำทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับอาเซียน การส่งเสริมการอาชีวศึกษาที่มีรูปแบบหลากหลายให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นและอาเซียน การจัดการอุดมศึกษาที่หลากหลายรูปแบบให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นและอาเซียน และการพัฒนาบทบาทของวิทยาลัยชุมชนให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของท้องถิ่น หลักเศรษฐกิจพอเพียง และหลักเกษตรกรรมอย่างยั่งยืน

4) การส่งเสริมการศึกษาทางเลือกเพื่อให้เด็ก ประชาชนและชุมชนมีทางเลือกที่หลากหลายในการเรียนรู้ที่จะสามารถตอบสนองความต้องการในชีวิตและศักยภาพในการพัฒนาตนได้อย่างแท้จริง โดยมีมาตรการที่เป็นรูปธรรมที่ครอบคลุมในเรื่องที่สำคัญ เช่นการผลักดันให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องส่งเสริมการศึกษาทางเลือก การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ การสนับสนุนการพัฒนาสื่อและคลังความรู้ท้องถิ่น การส่งเสริมงานวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบที่เหมาะสมของการศึกษาทางเลือกเพื่อตอบสนองกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ การเปิดพื้นที่การเรียนรู้สาธารณะเพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทางเลือกอย่างกว้างขวาง

5) การส่งเสริมภาคชุมชนท้องถิ่นให้เป็นกลไกที่มีบทบาทสำคัญยิ่งขึ้นในการปฏิรูปการศึกษา การแก้ไขกฎหมายเพื่อเพิ่มอำนาจให้แก่ชุมชนท้องถิ่น การแก้ไขกฎหมายเพื่อเพิ่มอำนาจให้แก่คณะกรรมการสถานศึกษา การส่งเสริมภาคประชาสังคมให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของท้องถิ่น การส่งเสริมภาคเอกชนในการจัดการศึกษา การปรับปรุงมาตรการการคลังทางการศึกษา การจัดการงบประมาณและทรัพยากร เพื่อความเท่าเทียมและเป็นธรรมทางการศึกษา และการส่งเสริมการใช้ทรัพยากรและทุนวัฒนธรรมของท้องถิ่น ตลอดจนทรัพยากรของท้องถิ่นในการเข้าร่วมจัดการศึกษา

4.5 จุดมุ่งหมายและแนวทางพัฒนาในด้านสังคม : การสาธารณสุข

4.5.1 จุดมุ่งหมายด้านการสาธารณสุข : ประชาชนชาวจังหวัดนครราชสีมา มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีสุขภาพกาย สุขภาพจิตและสุขภาพสังคมที่ดี มีอายุยืนยาว สภาพแวดล้อมน่าอยู่ ปลอดภัย อาหารปลอดภัย ฟังตนเองได้ในด้านสุขภาพอนามัย มีสวนสาธารณะที่เป็นปอดของเมืองมากขึ้น การบริการทางด้านสาธารณสุขและการแพทย์มีความทันสมัยและกระจายไปอย่างทั่วถึงประชาชนทุกกลุ่มสามารถเข้าถึงได้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความตระหนักและสนับสนุนกิจกรรมการพัฒนาสุขภาพของประชาชน มีการพัฒนาการแพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือกที่หลากหลาย

4.5.2 แนวทางพัฒนาด้านการสาธารณสุข

- 1) ส่งเสริมมาตรฐานและการเข้าถึงระบบบริการทางสาธารณสุขและสุขภาพ
- 2) สนับสนุนการป้องกัน รักษา ฟื้นฟูสุขภาพในชุมชน ท้องถิ่น
- 3) ส่งเสริมให้ประชาชนรู้จักดูแลสุขภาพตัวเอง ทั้งกาย ใจ และสุขภาพสังคม มีพฤติกรรมสุขภาพที่ดี
- 4) สนับสนุนให้ประชาชนและชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนานโยบายสาธารณะด้านสุขภาพ
- 5) ให้การสนับสนุนการพัฒนาโรงพยาบาลระดับอำเภอให้มีขีดความสามารถเทียบเท่าระดับจังหวัด โดยการสนับสนุนเทคโนโลยีด้านการรักษาพยาบาลและความเชี่ยวชาญของบุคลากร

6) จัดให้มีโรงพยาบาลศูนย์ที่มีขีดความสามารถเทียบเท่าการแพทย์ชั้นสูง ในเขตอำเภอที่มีประชากรหนาแน่น

7) ยกกระดับขีดความสามารถโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) ให้สามารถจัดบริการการรักษาพยาบาลเบื้องต้น รวมถึงขีดความสามารถในการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค

8) องค์กรบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาควรจัดงบประมาณสมทบเพื่อสนับสนุนกองทุนสุขภาพตำบลให้มากขึ้นเป็น 100 บาทต่อหัวประชากร

4.6 จุดมุ่งหมายและแนวทางพัฒนาด้านสังคม : ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต

4.6.1 จุดมุ่งหมายด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต : คุณภาพชีวิตของประชากรของจังหวัดนครราชสีมาได้รับการพัฒนาให้ดีขึ้นโดย ให้มีสภาพแวดล้อมที่ดี ปราศจากมลพิษ อากาศดี อาหารปลอดภัยน้ำสะอาด มีสวนป่าในเมือง ความสัมพันธ์ในครอบครัว ในชุมชนดี มีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน

4.6.2 แนวทางการพัฒนาด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต

1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้การสนับสนุนในการจัดหางบประมาณในการสร้างสวนสาธารณะ สนามกีฬา สถานที่ออกกำลังกาย และแหล่งพักผ่อนหย่อนใจที่มีส่วนในการส่งเสริมสุขภาพในทุกชุมชน

2) จัดให้มีตลาดนัดสีเขียวในทุกตำบลในในระดับตำบลหรือเทศบาล

3) สนับสนุนให้ชุมชนท้องถิ่นจัดตั้งกลุ่มออกกำลังกาย กลุ่มผู้สูงอายุ ตลอดจนจัดงบประมาณสนับสนุนกลุ่มต่าง ๆ ให้ทำกิจกรรมในการส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับสมาชิกในกลุ่มและสมาชิกในชุมชน

4) จัดให้มีการตรวจสอบความสะอาดและความปลอดภัยของอาหารในตลาดทุกตำบล

5) รณรงค์ให้เกษตรกรทำการเกษตรปลอดภัย

6) จัดกิจกรรมส่งเสริมความสัมพันธ์ในครอบครัวและในชุมชนอย่างต่อเนื่อง

4.7 จุดมุ่งหมายและแนวทางพัฒนาด้านสังคม : ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

4.7.1 จุดมุ่งหมายด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน : ให้เพื่อนบ้าน ชุมชนและหมู่บ้านมีระบบการช่วยเหลือดูแลกันและกันเป็นหูเป็นตาแทนกัน มีการเฝ้าระวัง มีความร่วมมือระหว่างตำรวจและประชาชนมากขึ้น มีการพัฒนาตำรวจบ้านมากขึ้น สนับสนุนให้มีอาสาสมัครด้านรักษาความปลอดภัยและการจราจรให้มากขึ้น มีกระบวนการเฝ้าระวังปัญหาอาชญากรรมและยาเสพติด ส่งเสริมกระบวนการยุติธรรมชุมชน กระบวนการยุติธรรมที่ทุกคนเข้าถึงเท่าเทียม มีการจัดตั้งกองทุนเพื่อช่วยเหลือคนจนและผู้ด้อยโอกาสให้เข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างเท่าเทียม

4.7.2 แนวทางพัฒนาด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

- 1) สนับสนุนให้เกิดโครงการเพื่อนบ้านช่วยเหลือ ให้มีการฝึกอบรมอาสาสมัครด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- 2) สนับสนุนโครงการพื้นที่ปลอดภัยโดยท้องถิ่นให้งบประมาณในการติดตั้งกล้องเฝ้าระวัง (CCTV) และให้มีการตรวจตราและเพิ่มแสงสว่างในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงต่ออาชญากรรมสูง
- 3) ท้องถิ่นจัดสรรงบประมาณในการเพิ่มจำนวนและคุณภาพตำรวจบ้านให้มีในทุกชุมชน เพื่อให้ประชาชนได้ดูแลและช่วยเหลือด้านความปลอดภัยของชุมชนด้วยตนเอง
- 4) ท้องถิ่นให้การสนับสนุนการพัฒนาอาสาสมัครจราจรให้มากขึ้น รวมถึงการเพิ่มสัญญาณจราจรและกำหนดให้มีพื้นที่จำกัดความเร็วของรถในพื้นที่ที่เป็นเขตชุมชนและสถานที่ราชการ
- 5) ท้องถิ่นจัดงบประมาณสนับสนุนกิจกรรมที่ส่งเสริมกระบวนการยุติธรรมชุมชน
- 6) ท้องถิ่นสนับสนุนให้มีการจัดตั้งกองทุนเพื่อช่วยเหลือคนจนและผู้ด้อยโอกาสเพื่อการประกันตัวผู้ต้องหาและการต่อสู้คดี
- 7) ท้องถิ่นจัดงบประมาณเพื่อสนับสนุนนโยบายการป้องกัน การปราบปราม การเยียวยา รักษา และการฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด

4.8 จุดมุ่งหมายและแนวทางพัฒนาด้านสังคม : ด้านศาสนา

4.8.1 จุดมุ่งหมายด้านศาสนา : ให้ศาสนาเป็นที่พึ่งทางจิตวิญญาณของประชาชน สถาบันทางศาสนาสามารถประยุกต์คำสอนของศาสดาให้สอดคล้องกับบริบททางเศรษฐกิจและสังคม วัด โบสถ์ มัสยิดเป็นศูนย์กลางการสั่งสอนให้คนมีคุณธรรม มีศีลธรรมและจริยธรรม พระสงฆ์เป็นผู้มีบทบาทในการพัฒนาสังคมมากขึ้น เยาวชนเข้าวัดมากขึ้น มีความร่วมมือระหว่างบ้าน วัด โรงเรียนที่แน่นแฟ้นขึ้น

4.8.2 แนวทางพัฒนาด้านศาสนา

- 1) ส่งเสริมกิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์ระหว่าง บ้าน วัด โรงเรียน สนับสนุนบทบาทของพระสงฆ์และสถาบันศาสนาในการเป็นที่พึ่งทางจิตวิญญาณของประชาชน
- 2) ปลูกฝังจิตสำนึกการเป็นพลเมืองดี มีคุณธรรมให้คนทุกกลุ่มทุกระดับตั้งแต่เด็กจนถึงผู้ใหญ่
- 3) สนับสนุนบทบาทของวัดให้เป็นศูนย์กลางของการทำกิจกรรมของชุมชนและเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา
- 4) สร้างและขยายตัวแบบที่ดีให้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย
- 5) สนับสนุนกิจกรรมการพัฒนาตนจากภายใน การพัฒนาจิตใจ การปฏิบัติธรรมให้แพร่ขยายไปทุกกลุ่ม ทุกชุมชนท้องถิ่น
- 6) สนับสนุนกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างคนต่างศาสนา ต่างวัฒนธรรม เคารพคนอื่นที่มีความเชื่อแตกต่างจากตน

4.9 จุดมุ่งหมายและแนวทางการพัฒนาด้านสังคม : ด้านวัฒนธรรม

4.9.1 จุดมุ่งหมายด้านวัฒนธรรม : จังหวัดนครราชสีมาเป็นศูนย์กลางทางด้านวัฒนธรรม ประเพณีของโลก ของประเทศ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประชาชนมีคุณธรรม จริยธรรม มีหลักธรรมคำสอนทางศาสนาเป็นหลักในการดำเนินชีวิต อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม อย่างจริงจัง มีการทำนุบำรุงศาสนสถานอย่างต่อเนื่อง มีการจัดกระบวนการสร้างจิตสำนึก ยกย่องคนดีให้เป็นแบบอย่างในสังคม และปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมของกลุ่มประเทศอาเซียนได้

4.9.2 แนวทางการพัฒนาด้านวัฒนธรรม

1) การปลูกจิตสำนึกการเป็นพลเมืองที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม ให้กับกลุ่มคนทุกกลุ่ม โดยมีพระสงฆ์ ครูบาอาจารย์ สื่อมวลชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยให้มีวิชาการเป็นพลเมืองที่ดีบรรจุอยู่ในหลักสูตรของสถานศึกษา มีอบรมเชิงปฏิบัติการทางด้านวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่อง มีการควบคุมสื่ออย่างจริงจัง

2) การสร้างตัวอย่าง แบบอย่างที่ดีในสังคม ให้รางวัลสำหรับผู้ประพฤติดี ทำดี สร้างเครือข่ายต้นแบบความดีให้ครอบคลุมคนทุกกลุ่ม

3) ส่งเสริมวัฒนธรรม ประเพณีที่ดีงามในท้องถิ่น อนุรักษ์ ฟื้นฟู และพัฒนาให้เข้ากับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างกลมกลืน

4.10 จุดมุ่งหมายและแนวทางการพัฒนาด้านสังคม : ด้านกีฬาและนันทนาการ

4.10.1 จุดมุ่งหมายด้านกีฬาและนันทนาการ : เป็นศูนย์กลางแห่งเมืองกีฬา มีนักกีฬาเป็นสินค้าส่งออกของประเทศเป็นเมืองแห่งนักกีฬามีอาชีพ ที่มีน้ำใจเป็นนักกีฬา รู้แพ้ รู้ชนะ รู้จักอภัย การรู้จักสามัคคีโดยการใช้กีฬาเป็นสื่อกลาง ประชาชนในพื้นที่เล็งเห็นความสำคัญในเรื่องของกีฬา การออกกำลังกาย มีการส่งเสริมสนับสนุนทางด้านการกีฬาและนันทนาการจากทุกภาคส่วน โดยเฉพาะสถานศึกษา จะต้องมีส่วนสำคัญในการสร้างนักกีฬาที่เป็นนักกีฬาอาชีพ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางด้านกีฬาออกกฎระเบียบ ข้อบังคับที่เอื้อต่อการออกกำลังกาย การเล่นกีฬาและนันทนาการของคนในพื้นที่

4.10.2 แนวทางการพัฒนาด้านกีฬาและนันทนาการ

1) มีโรงเรียนกีฬาอย่างน้อยหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียน เพื่อส่งเสริม สนับสนุนในเรื่องของกีฬาและนันทนาการ โดยมี จังหวัด ภาครัฐ และภาคเอกชน ครอบคร้ว และผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนสำคัญในการพัฒนา

2) ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีสถานที่ออกกำลังกาย สนามกีฬา ในทุกๆหมู่บ้าน

3) มีศูนย์วิทยาศาสตร์ประจำอำเภอทุกอำเภอ ให้บริการข้อมูล ความรู้ในเรื่องของกีฬา และนันทนาการ

4) ภาครัฐส่งเสริม สนับสนุนทางด้านงบประมาณ ในเรื่องของกีฬาอย่างจริงจัง โดยการกำหนดนโยบาย การจัดทำแผนงาน จัดทำเป็นยุทธศาสตร์จังหวัด ในด้านการกีฬาและนันทนาการ รวมทั้งการประชาสัมพันธ์การรณรงค์ ให้ความรู้ ความเข้าใจ โดยให้ประชาชนในพื้นที่ได้ตระหนัก เล็งเห็นประโยชน์ของการออกกำลังกาย

4.11 จุดมุ่งหมายและแนวทางพัฒนาด้านเกษตรกรรม

4.11.1 จุดมุ่งหมายด้านเกษตรกรรม : จังหวัดนครราชสีมาบรรลุผู้การเป็นเมืองเกษตรกรรม ยั่งยืน การเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดี มีภูมิคุ้มกัน มุ่งมั่นพัฒนาด้านการเกษตรแบบบูรณาการด้วยการประสานเครือข่ายภาคีความร่วมมือ การใช้แนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คือ ลดต้นทุนการผลิต (ลดปุ๋ยเคมี ลดสารเคมีกำจัดศัตรูพืช) และ เพิ่มผลผลิตภาพ เพิ่มคุณภาพการผลิตและเพิ่มกำไร

4.11.2 แนวทางพัฒนาด้านเกษตรกรรม

- 1) ขับเคลื่อนกลไกภาคีการพัฒนาในระดับจังหวัดเชื่อมโยงกับภาคีปฏิรูปในทุก ๆ ระดับ
- 2) บูรณาการความร่วมมือองค์กรภาครัฐ เอกชน องค์กรปกครองท้องถิ่น องค์กรเกษตรกร สถาบันการศึกษาในระดับจังหวัดอย่างจริงจัง ต่อเนื่อง ยั่งยืน ด้วยการมีระบบหนุนเสริมทั้งกฎหมายงบประมาณและการจูงใจ ที่มีองค์กรปกครองท้องถิ่นและองค์กรเกษตรกรเป็นศูนย์กลางการขับเคลื่อน
- 3) ใช้ศักยภาพทั้งทุนทางสังคมและทุนทางเศรษฐกิจเป็นปัจจัยหลักในการปฏิรูปเกษตรกรรม เพื่อความเข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้
- 4) น้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้และขับเคลื่อนในทุกภาคส่วนทุกระดับของสังคม เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันที่รองรับความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 5) แสวงหาความรู้และเทคโนโลยีที่เหมาะสมและยั่งยืนด้วยกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาเชิงพื้นที่

4.12 จุดมุ่งหมายและแนวทางพัฒนาด้านอุตสาหกรรม

4.12.1 จุดมุ่งหมายด้านอุตสาหกรรม : เป็นเมืองศูนย์กลางอุตสาหกรรมเกษตรที่ทันสมัยและเข้มแข็ง เน้นอุตสาหกรรมด้านอาหารและพลังงานทดแทน รวมถึงอุตสาหกรรมด้านอิเล็กทรอนิกส์ เป็นอุตสาหกรรมสะอาดเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม อุตสาหกรรมท่องเที่ยวและการบริการดึงดูดผู้บริโภคร มีการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานทั้งระบบการขนส่ง ระบบการจัดการน้ำ ระบบพลังงาน ระบบการบำบัดของเสีย การพัฒนาคุณภาพของวัตถุดิบ การพัฒนาคุณภาพแรงงานและเทคโนโลยีที่สอดคล้องกัน มีความเป็นธรรมเรื่องค่าจ้างแรงงานและระบบสวัสดิการของพนักงาน มีสภาพแรงงานที่เข้มแข็ง

4.12.2 แนวทางพัฒนาด้านอุตสาหกรรม

1) การปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจให้เข้าสู่สมดุลและยั่งยืน ประกอบด้วย (1) การบริหารเศรษฐกิจแบบมีส่วนร่วม (2) การเพิ่มสมรรถนะและขีดความสามารถในการแข่งขันของจังหวัด นครราชสีมา (3) การพัฒนาความเข้มแข็งทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

2) การสร้างระบบการบริหารจัดการที่ดีในทุกภาคส่วนของสังคม เนื่องจากสังคมโคราช ได้รับผลกระทบจากการขยายตัวของเศรษฐกิจโลก เศรษฐกิจของภูมิภาค และเศรษฐกิจของประเทศ ที่มี การขยายตัวอย่างรวดเร็วของอุตสาหกรรมการผลิตเพื่อการส่งออก โดยเฉพาะทางด้านภาคการเกษตร ของจังหวัดนครราชสีมายังเป็นส่วนสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัดนครราชสีมา

3) การพัฒนานวัตกรรม การสร้างสรรค์ วัฒนธรรม และการเรียนรู้ เนื่องจาก องค์ประกอบของผู้ผลิตในจังหวัดนครราชสีมาเปลี่ยนไป แนวทางนี้จะทำให้มีการพัฒนาทักษะที่จำเป็น ต่อการขยายกิจการของภาคธุรกิจเอกชน การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การพัฒนากำลังแรงงานที่มี สมรรถนะและความสามารถในการทำงาน รวมทั้งทำให้มีความสามารถในการวิจัยของสถาบันวิชาการ ต่าง ๆ ในจังหวัดนครราชสีมา อันเป็นปัจจัยสำคัญของการสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ และเป็นโอกาสในการ พัฒนาทักษะของแรงงานในอนาคต

4) การส่งเสริมอุตสาหกรรมและการสร้างระบบเศรษฐกิจจากฐานความรู้ โดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยหรือสนับสนุนภาคธุรกิจอุตสาหกรรม และนักลงทุน โดยสร้างกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีมูลค่าเพิ่มสูงในห่วงโซ่การผลิต และห่วงโซ่อุปทาน ซึ่ง จะทำให้ภาคอุตสาหกรรมสามารถแข่งขันกับนานาชาติได้

5) การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ จังหวัดนครราชสีมาเป็นจังหวัดที่อยู่ใกล้ศูนย์กลางของ ประเทศและท่าเรือแหลมฉบัง ดังนั้นการยกระดับโครงสร้างพื้นฐานจึงเป็นเรื่องสำคัญ ดังนั้นการพัฒนา ระบบโครงสร้างพื้นฐานจะต้องอยู่ภายใต้กรอบว่าด้วยโครงสร้างพื้นฐานที่มีคุณภาพดี และคุ้มทุน มี ประสิทธิภาพในการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ

6) การเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันด้านอุตสาหกรรม โดยการเพิ่มความสามารถของ แรงงาน ความรู้ ความสามารถในการทำงาน การลดการเอาเปรียบแรงงาน เกษตรกร ผลักดันให้โคราชเป็น แหล่งผลิตอาหารของโลก และปรับผังเมืองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์

7) การพัฒนาสินค้าที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดนครราชสีมา ส่งเสริมการท่องเที่ยว โคราช และพัฒนาภาพลักษณ์ของจังหวัดนครราชสีมา หรือสร้างตราสินค้า (แบรนด์) ของจังหวัด นครราชสีมา

4.13 จุดมุ่งหมายและแนวทางพัฒนาด้านพาณิชย์กรรม

4.13.1 จุดมุ่งหมาย ด้านพาณิชย์กรรม : สร้างสินค้าและบริการท้องถิ่นให้เป็นตราสินค้า ที่ นำเชื่อถือจากภายนอก นครราชสีมาเป็นศูนย์กลางกระจายสินค้าจากภาคอื่น ๆ ของประเทศสู่ภาคอีสานและ

ภูมิภาคอินโดจีน สร้างเครือข่ายระหว่างผู้ผลิตกับผู้บริโภค เพิ่มมูลค่าของสินค้าด้วยวิถีชีวิตและวัฒนธรรม มีความร่วมมือระหว่างผู้ผลิต ผู้บริการ สถาบันการศึกษาและส่วนราชการรวมถึงท้องถิ่นในการพัฒนาด้านการพาณิชย์กรรม เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ใช้มาตรการทางภาษีเพื่อช่วยผู้ค้าปลีกท้องถิ่นและมีการกำหนดเขต (zoning) สำหรับร้านค้าปลีกขนาดใหญ่ที่จะสร้างใหม่

4.13.2 แนวทางพัฒนาด้านพาณิชย์กรรม

- 1) สนับสนุนให้มีการจัดสร้างคลังสินค้าและศูนย์กระจายสินค้าของจังหวัด
- 2) สนับสนุนงบประมาณด้านการวิจัยและการฝึกอบรมให้กับผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเพื่อให้มีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของสินค้าที่มีโอกาสที่จะเป็นตราสินค้า (Brand) ของจังหวัดได้
- 3) ท้องถิ่นควรสนับสนุนให้มีการสร้างและพัฒนาเครือข่ายระหว่างผู้ผลิตกับผู้บริโภคให้เกิดการเรียนรู้และการพัฒนาซึ่งกันและกัน
- 4) สนับสนุนให้เกิดเครือข่ายภาคีการพัฒนาด้านพาณิชย์กรรมที่ประกอบด้วยผู้ประกอบการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันการศึกษา แหล่งทุนกู้ยืม นักการตลาดและชุมชนท้องถิ่นเพื่อร่วมกันพัฒนาด้านพาณิชย์กรรมของท้องถิ่นและจังหวัด
- 5) ออกข้อบัญญัติของท้องถิ่นในด้านการเก็บภาษีสินค้าจากถิ่นอื่น ๆ ที่ไม่ได้ผลิตในจังหวัดและเข้ามาแข่งขันกับสินค้าที่ผลิตในจังหวัดให้สูงขึ้น รวมถึงการออกข้อบัญญัติการจัดเขต (Zoning) ของห้างค้าปลีกขนาดใหญ่
- 6) ส่งเสริมการพัฒนาสินค้าด้านการบริการ และพัฒนาประชากรของจังหวัดให้เป็นนักการตลาดและผู้บริการที่ดี

4.14 จุดมุ่งหมายและแนวทางพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน : ด้านคมนาคมขนส่ง

4.14.1 จุดมุ่งหมายด้านคมนาคมขนส่ง : มีระบบการขนส่งมวลชนที่มีประสิทธิภาพ มีมาตรฐานในการให้บริการ มีความสะดวกปลอดภัยสูง มีความสะอาดเป็นระเบียบ มีระบบการจัดการจราจรที่มีประสิทธิภาพเป็นเมืองต้นแบบของสุขภาวะ และระบบขนส่งมวลชน และเป็นศูนย์กลางในการเชื่อมโครงข่ายของการคมนาคมขนส่งในระดับภาค ประเทศ และภูมิภาค

4.14.2 แนวทางพัฒนาด้านคมนาคมขนส่ง

- 1) ออกแบบและสร้างถนนที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ ไม่มีการซ่อมแซมต่อเนื่องทุกปีตามระยะเวลาที่กำหนด โดยคำนึงถึงประโยชน์ใช้สอยเป็นหลักเช่น ถนนสำหรับขนส่งผลิตผลทางการเกษตร ตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ ถนนสู่แหล่งท่องเที่ยวและชุมชนที่พักอาศัย เป็นต้น
- 2) ต้องออกแบบและสร้างถนนวงแหวนรอบใน รอบนอก เขตเมืองเพื่อสนับสนุนระบบการจราจรและการขนส่งที่คล่องตัว มีประสิทธิภาพ

3) ต้องออกแบบและสร้างโครงข่ายถนนเชื่อมระหว่างจังหวัด และระหว่างอำเภอเพื่อสนับสนุนระบบการจราจร การขนส่งที่คล่องตัวและมีประสิทธิภาพ

4) ต้องออกแบบและสร้างโครงข่ายการคมนาคม จุดพักสินค้าบริการและการขนส่ง เพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ และการเชื่อมต่อการค้ากับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)

5) ต้องพัฒนาระบบขนส่งสาธารณะได้แก่ รถไฟ ให้เข้าถึงแหล่งวัตถุดิบ และคลังสินค้า เพื่อความสะดวกต่อการขนส่งเพื่อเชื่อมกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)

4.15 จุดมุ่งหมายและแนวทางพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน : ด้านผังเมือง

4.15.1 จุดมุ่งหมายด้านผังเมือง : จังหวัด ส่วนราชการในจังหวัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการกำหนดเขตผังเมืองรวม ผังเมืองย่อยที่มีประสิทธิภาพ มีการบูรณาการระหว่างหน่วยงาน บังคับใช้มาตรการควบคุมทางด้านกฎหมายที่ชัดเจน และปฏิบัติได้จริง มีการขยายเขตเมืองในการจัดตั้งศูนย์ราชการใหม่ที่เหมาะสมไม่มีผลกระทบทางด้านที่อยู่อาศัยและทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเดิม

4.15.2 แนวทางพัฒนาด้านผังเมือง

1) จัดทำออกแบบผังเมืองและโยธาธิการหลัก และย่อย โดยจะต้องให้ความรู้กับประชาชนเรื่องการจัดทำผังเมือง การขยายเขตผังเมืองโดยมีการจัดทำประชาคมอย่างเป็นทางการเป็นระบบ ให้ข้อมูลที่ครบถ้วน อย่างต่อเนื่อง

2) มีการจัดทำระบบฐานข้อมูลที่จำเป็น เป็นประโยชน์ ถูกต้อง ครบถ้วน

3) มีองค์กรทางด้านการผังเมืองที่เป็นอิสระ เพื่อทำงานเกี่ยวกับเรื่องผังเมืองโดยเฉพาะ

4) ปฏิรูประบบการวางแผน การออกแบบ การกำหนดโครงสร้างพื้นฐาน โดยเฉพาะเรื่องผังเมืองให้มีความสอดคล้องกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน

5) ปฏิรูประบบการบริหารจัดการแบบบูรณาการร่วมกันทุกระดับ โดยให้ภาคีหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง ภาคเอกชน สถานองค์กรชุมชน ประชาชน และผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วม

4.16 จุดมุ่งหมายและแนวทางพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน : ด้านการสาธารณสุขปโภคและสาธารณสุขปการ

4.16.1 จุดมุ่งหมายด้านการสาธารณสุขปโภคและสาธารณสุขปการ : มีการบูรณาการในด้านการพัฒนาระบบสาธารณสุขปโภคและสาธารณสุขปการระหว่างหน่วยงาน รวมทั้งให้ประชาชน องค์กรทางสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา ที่ไม่กระทบต่อวิถีการดำเนินชีวิต ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีระบบสาธารณสุขปโภคที่มีคุณภาพ มาตรฐาน และมีประสิทธิภาพในการบริการ

4.16.2 แนวทางพัฒนาด้านการสาธารณสุขปโภคและสาธารณสุขปการ

1) ต้องออกแบบและสร้างคลังสินค้า โรงพักสินค้า โกดังเก็บรักษาผลผลิตทางการเกษตร โกดังเก็บรักษาวัตถุดิบเพื่อผลิตสินค้า ในพื้นที่ปลอดภัยสะดวกต่อการขนส่ง อยู่ใกล้แหล่งผลิตเพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจและการเชื่อมต่อการค้ากับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)

2) ต้องออกแบบและสร้างระบบชลประทานที่มีคุณภาพ และประสิทธิภาพ เข้าถึงพื้นที่เกษตรกรรมทั้งหมด ได้แก่ การขุดลอก คู คลอง แม่น้ำ สาธารณะประโยชน์ทั้งหมด การขุดสระ แก้มลิง บ่อน้ำ ทุกแห่งที่เกษตรกรเสนอความต้องการ และดำเนินการกับพื้นที่บึงกรูกรุกถ้าเกิดขวางทางน้ำทุกแห่งอย่างจริงจังและรวดเร็ว เพื่อแก้ไขปัญหาอุทกภัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.17 จุดมุ่งหมายและแนวทางพัฒนาด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

4.17.1 จุดมุ่งหมายด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม : ให้มีการฟื้นฟูด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดโดยการมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชนท้องถิ่น ออกระเบียบ กฎหมาย ข้อบัญญัติท้องถิ่นให้ประชาชนและชุมชนท้องถิ่นมีอำนาจในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน มีการอนุรักษ์พันธุ์พืช สัตว์ที่เป็นของชุมชนท้องถิ่น โดยคนในชุมชนท้องถิ่นมีการใช้และการจัดการดิน น้ำ ป่าอย่างยั่งยืน มีการจัดการขยะและมลภาวะที่ถูกวิธี ส่งเสริมสิทธิชุมชนท้องถิ่นในการจัดการและการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

4.17.2 แนวทางพัฒนาด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1) ท้องถิ่นจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรในการเสริมบทบาทให้ชุมชนท้องถิ่นมีความเข้มแข็งในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2) ส่งเสริมสิทธิชุมชนและระบบการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกันในท้องถิ่นในรูปแบบต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับระบบนิเวศวัฒนธรรมและเป็นระบบที่มีความเท่าเทียม เป็นธรรม เพื่อต่อรอง ถ่วงดุลกับระบบกรรมสิทธิ์ทรัพยากรของรัฐ และกรรมสิทธิ์ปัจเจกของทุน

3) ท้องถิ่นควรสนับสนุนและให้ความสำคัญกับสิทธิการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรเพื่อการยังชีพอย่างมั่นคงและมีศักดิ์ศรี ซึ่งถือเป็นสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานที่สุด

4) ควรยึดหลักการสิทธิชุมชนจัดการทรัพยากรทางตรงเหนือกว่าสิทธิการเข้าถึงทรัพยากรทางอ้อมของฝ่ายอื่น ๆ

5) ควรต้องมีการตรวจสอบ ถ่วงดุล อำนาจของภาคีฝ่ายต่าง ๆ ระหว่างรัฐส่วนกลาง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประชาสังคม องค์กรชุมชนและปัจเจกชน ให้เป็นไปในลักษณะสนับสนุนและถ่วงดุลซึ่งกันและกัน

(6) สนับสนุนให้องค์กรชุมชน องค์กรทางสังคม วางระบบ กติกา แผนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติที่เหมาะสมกับระบบนิเวศและวัฒนธรรมท้องถิ่น

7) ส่งเสริมให้มีระบบการจัดการทรัพยากรร่วมของภาคีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรนั้น ๆ ในระดับต่าง ๆ เช่นระดับชุมชน ระดับท้องถิ่น ระดับลุ่มน้ำย่อย ระดับจังหวัด และระดับลุ่มน้ำใหญ่

8) การจัดการทรัพยากรธรรมชาติที่ยั่งยืนต้องคำนึงถึงขีดจำกัดของทรัพยากรในแต่ละพื้นที่ ว่าปริมาณต้นทุนทรัพยากรมีเท่าใด ใช้เท่าใดที่จะไม่กระทบต่อความสมดุลของระบบนิเวศนั้น ๆ

4.18 จุดมุ่งหมายและแนวทางพัฒนาด้านการเมือง

4.18.1 จุดมุ่งหมายด้านการเมือง : เพื่อให้มีกระบวนการปฏิรูปการจัดการอำนาจ การกระจายอำนาจและการแบ่งอำนาจที่เริ่มต้นจากฐานรากโดยแนวคิดลดอำนาจรัฐ ทั้งรัฐส่วนกลางและส่วนท้องถิ่น โดยเพิ่มอำนาจประชาชน โดยเฉพาะในระดับฐานรากตั้งแต่ในระดับหมู่บ้าน ตำบล อำเภอและจังหวัด สร้างและสนับสนุนให้การเมืองภาคประชาชนเข้มแข็ง โดยการสนับสนุนให้เกิดความเป็นพลเมืองในทุกระดับ ประชาชนมีสำนึกความเป็นพลเมืองสูง มีส่วนร่วมในการกำหนดและเสนอนโยบายสาธารณะ เข้าร่วมในกระบวนการบริหารจัดการตนเองในระดับท้องถิ่น ติดตามตรวจสอบการบริหารจัดการและการใช้งบประมาณของผู้บริหารท้องถิ่น และโครงการของรัฐทุกโครงการ มีการสนับสนุนกระบวนการประชาธิปไตยโดยตรงโดยไม่ต้องผ่านตัวแทน องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นทุกระดับมีการบริหารจัดการอย่างมีธรรมาภิบาล ปราศจากการฉ้อราษฎร์บังหลวง การเลือกตั้งทุกระดับไม่มีการซื้อสิทธิ์ขายเสียง สถาบันการศึกษาและสถาบันทางสังคมทุกสถาบันเข้ามามีส่วนร่วมในการปลูกฝังระบบคุณธรรมและระบบการเมืองที่ดีที่สะอาดและเห็นประโยชน์ของสาธารณะสำคัญกว่าประโยชน์ของคนส่วนน้อย

4.18.2 แนวทางพัฒนาด้านการเมือง

1) ควรยกเลิกหลักในการบริหารจัดการตนเองของท้องถิ่น 2 กลไก คือ กลไกแรกเป็นการบริหารจัดการตนเองของชุมชนและประชาชนในท้องถิ่น ด้วยรูปแบบประชาสังคมซึ่งมีอยู่มาแต่ดั้งเดิมและมีความหลากหลาย กลไกที่สองคือองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ซึ่งได้รับการถ่ายโอนอำนาจหน้าที่จากรัฐบาลกลางเช่น องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด

2) องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นควรรับรองและสนับสนุนบทบาทของชุมชนและภาคประชาสังคมในการมีส่วนร่วมในการบริหารราชการและการจัดบริการต่าง ๆ ภายในท้องถิ่น

3) ในการตัดสินใจที่มีผลสำคัญต่อการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น และต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนควรผ่านกระบวนการใช้อำนาจการตัดสินใจโดยตรงของประชาชน อันเป็นกระบวนการประชาธิปไตยโดยตรง เช่นการลงประชามติหรือการลงลายมือชื่อเพื่อยับยั้งการตัดสินใจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้เป็นไปตามแนวทางนี้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรสร้างความสัมพันธ์แบบใหม่กับชุมชนผ่านคณะกรรมการประชาสังคมซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากองค์กรชุมชน องค์กรอาชีพ องค์กรศาสนาหรือองค์กรประชาสังคมอื่น ๆ เพื่อให้เกิดการปรึกษาหารือและการต่อรองร่วมกัน

4) องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นควรเน้นบทบาทในการจัดการทรัพยากรและกลไกที่จำเป็นในการสร้างความเป็นธรรมในสังคมใน 4 มิติ ให้สมดุลกันคือ

ก. มิติการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อประโยชน์ของคนในท้องถิ่น การจัดการภัยพิบัติทางธรรมชาติ การจัดหาที่ดินทำกิน ที่อยู่อาศัย การรับรองและขยายบทบาท

และสิทธิของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ป่าชุมชน พื้นที่ชุ่มน้ำ การจัดการสวนหรือพื้นที่สาธารณะในเขตเมือง เป็นต้น

ข. มิติการจัดการเศรษฐกิจ ต้องสนับสนุนการประกอบอาชีพของประชาชน สร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจชุมชนในท้องถิ่น ด้านการเกษตร คุ้มครองและพัฒนาฝีมือแรงงาน คุ้มครองพัฒนาระบบสวัสดิการชุมชน การสนับสนุนตลาดและการแลกเปลี่ยนในท้องถิ่น ป้องกันการผูกขาดและการค้าที่ไม่เป็นธรรม สนับสนุนให้มีการระดมทุนและจัดตั้งกองทุน ฯ ในท้องถิ่นและชุมชน

ค. มิติการจัดการสังคม ควรร่วมกับชุมชนและภาคประชาสังคมในการอนุรักษ์และฟื้นฟูวัฒนธรรม ภูมิปัญญา และจิตวิญญาณของชุมชนและประชาชนในท้องถิ่น ร่วมจัดการศึกษา สร้างเสริมสุขภาพ คุ้มครองชีวิตและทรัพย์สิน พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยเฉพาะผู้ด้อยสิทธิและโอกาส

ง. มิติการจัดการด้านการเมืองควรร่วมกับชุมชนและภาคประชาสังคมในการตัดสินใจ วางแผนพัฒนา การแก้ไขปัญหาและข้อขัดแย้งต่าง ๆ ดูแลเรื่องการเจรจาและการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทต่าง ๆ

5) ท้องถิ่นควรเรียกร้องการกระจายอำนาจจากส่วนกลางให้มากขึ้น โดยเฉพาะอำนาจในการจัดเก็บภาษีและหารายได้ อำนาจในการจัดระบบการคลังของตนเอง เช่น การลงทุน การกู้ยืม การร่วมทุนและการจัดตั้งกองทุนเพื่อสนับสนุนภารกิจของท้องถิ่นและความเข้มแข็งของชุมชน การคัดเลือกบุคลากรและระบบแรงจูงใจที่เอื้ออำนวยให้บุคลากรที่มีความสามารถได้เข้าร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

6) องค์กรบริหารส่วนจังหวัดควรทำหน้าที่เชื่อมประสานและสร้างระบบความสัมพันธ์ของเทศบาลกับองค์กรบริหารส่วนตำบลภายในจังหวัดรวมถึงการประสานนโยบายกับรัฐบาล การหนุนการปฏิบัติงานการพัฒนาของเทศบาล และองค์กรบริหารส่วนตำบลต่าง ๆ ในจังหวัด ช่วยสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด รวมถึงการให้บริการที่มีความซับซ้อนหรือที่มีการลงทุนขนาดใหญ่ เช่น การตัดถนนระหว่างอำเภอ จังหวัด เป็นต้น

7) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรเอื้ออำนวยและสนับสนุนให้ชุมชนและประชาชนเข้ามา มีบทบาทโดยตรงในการบริหารจัดการตนเองให้มากที่สุด และหลีกเลี่ยงการ “รับเหมาทำแทน” ชุมชนและประชาชนโดยเฉพาะในภารกิจที่ชุมชนหรือองค์กรมีกลไกดำเนินการอยู่แล้ว

8) ควรยอมรับบทบาทการจัดการของชุมชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม การสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น การให้บริการสาธารณะ การวางแผนการพัฒนาท้องถิ่น โดยจะต้องยอมรับในความจำเพาะและความแตกต่างหลากหลายทางระบบนิเวศวัฒนธรรมของแต่ละชุมชนและกลุ่มชาติพันธุ์ในท้องถิ่นด้วย

9) ควรเอื้ออำนวยความสะดวกในการจัดแจ้งจัดตั้งสภาองค์กรชุมชน หรือองค์กรประชาสังคมให้สามารถมีฐานะเป็นนิติบุคคล เพื่อให้สามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการท้องถิ่นได้สะดวกขึ้น สามารถได้รับงบประมาณสนับสนุนและใช้สิทธิในด้านต่าง ๆ ในระบบบริหารราชการ

10) ควรสนับสนุนให้องค์กรชุมชน ภาคประชาสังคมเป็นหน่วยให้บริการที่สามารถบริหารจัดการตนเองในรูปแบบต่าง ๆ ได้และได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณโดยตรงจากท้องถิ่นและรัฐบาล ให้มีการถ่ายโอนงบประมาณลงไปสู่ประชาชนในลักษณะของการให้งบประมาณตามตัวผู้ใช้ ซึ่งจะช่วยให้ประชาชนเป็นผู้มีอำนาจโดยตรงในการตัดสินใจใช้งบประมาณหรือเลือกผู้ให้บริการด้วยตนเอง

11) ควรมีการถ่วงดุลอำนาจระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชน โดยต้องมีการใช้ประชาธิปไตยทางตรงควบคู่ไปกับประชาธิปไตยแบบตัวแทน โดยเฉพาะการตัดสินใจที่มีความสำคัญต่อคุณภาพชีวิตและทิศทางการพัฒนาของท้องถิ่น ดังนั้นในแต่ละท้องถิ่นควรมีการตั้ง “คณะกรรมการประชาสังคม” เป็นกลไกเชื่อมโยงประชาชนและชุมชนในการเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจและการบริหารจัดการท้องถิ่น โดยคณะกรรมการประชาสังคมจะมีกรรมการ 2 ลักษณะคือ คณะกรรมการประจำที่มีวาระการดำรงตำแหน่งแน่นอนไม่เกินหนึ่งในสาม โดยคัดเลือกจากผู้แทนองค์กรชุมชน องค์กรอาชีพ ศาสนาและผู้แทนองค์กรประชาสังคมอื่น ๆ และกรรมการเฉพาะกิจที่หมุนเวียนเข้ามาทำหน้าที่ในการกิจแต่ละด้าน โดยมีผู้มีส่วนได้เสียและผู้ได้รับผลกระทบโดยตรงเข้ามามีส่วนร่วมด้วย

คณะกรรมการประชาสังคมจะทำหน้าที่ในการถ่วงดุลการตัดสินใจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งในระดับจังหวัดและต่ำกว่า โดยมีอำนาจในการแสวงหาข้อมูล ข้อเท็จจริง ความเห็นและแนวทางเลือกต่าง ๆ ในการตัดสินใจจากชุมชน ประชาชน หรือจากผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ

การตัดสินใจที่สำคัญของท้องถิ่นทั้งในแง่การลงทุน ในแง่ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อสภาพแวดล้อม วัฒนธรรมและคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน การวางผังเมืองและเขตการใช้ประโยชน์ที่ดิน หรือการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นที่อาจกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชนในท้องถิ่น ต้องผ่านการหารือหรือการให้ความคิดเห็นของคณะกรรมการประชาสังคม ซึ่งคณะกรรมการฯ จะต้องจัดหรือเอื้อให้มีกระบวนการรับฟังความเห็น ปรีกษาหารือ และแสวงหาข้อเท็จจริงร่วมกัน

อย่างไรก็ดี คณะกรรมการประชาสังคมมิควรมีอำนาจโดยตรงในการยับยั้งการตัดสินใจ หรือการถอดถอนผู้บริหารและสภาท้องถิ่นที่มาจากการเลือกตั้ง แต่คณะกรรมการประชาสังคมจะต้องมีกลไกที่สามารถนำการตัดสินใจนั้นคืนให้แก่ประชาชนในท้องถิ่นเป็นผู้ตัดสินใจโดยตรง ผ่านการลงประชามติ หรือการลงลายมือชื่อรับรอง ประชาชนสามารถใช้ประชาธิปไตยทางตรงยับยั้งการตัดสินใจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งใช้อำนาจผ่านระบบประชาธิปไตยแบบตัวแทนได้ รวมถึงสามารถถอดถอนผู้บริหารท้องถิ่นได้โดยผ่านกลไกประชาธิปไตยทางตรง

4.19 จุดมุ่งหมายและแนวทางพัฒนาด้านการจัดการภาครัฐการส่วนภูมิภาคและท้องถิ่น

4.19.1 จุดมุ่งหมายด้านการจัดการภาครัฐการส่วนภูมิภาคและท้องถิ่น : ราชการส่วนท้องถิ่นท้องถิ่นมีการทำงานอย่างมีระเบียบแบบแผน มีธรรมาภิบาล โปร่งใส ตรวจสอบได้ และดำเนินการบริหารจัดการท้องถิ่นโดยคนในท้องถิ่นเพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับประโยชน์อย่างแท้จริง อยากเห็นราชการส่วนท้องถิ่นวางแผนการกระจายอำนาจใน 10 ปีข้างหน้า และมีงบประมาณในการพัฒนา การบริหารจัดการงบประมาณที่ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการบริหารจัดการงบประมาณ

4.19.2 แนวทางพัฒนาด้านการจัดการภาครัฐการส่วนภูมิภาคและท้องถิ่น

1) จังหวัดนครราชสีมาที่มีรูปแบบการปกครองเป็นของตนเอง เป็นเขต หรือมณฑล ที่มีแผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นของตนเอง เน้นความสมดุลของแผนพัฒนาทั้งด้านอุตสาหกรรม เกษตรกรรม และด้านอื่นๆ ที่มาจากเสียงของประชาชนเป็นหลัก มีอำนาจในการบริหารจัดการเป็นของตนเอง โดยที่ประชาชนมีอำนาจในการตรวจสอบผู้บริหาร โดยตรง มีสภาประชาชนที่มาจากกลุ่มคนหลากหลายสาขาอาชีพ

2) มีคณะทำงานยกร่างระดับจังหวัดจากหลากหลายสาขาเช่น เกษตรกร นักวิชาการ เครือข่ายประชาสังคม นักธุรกิจ กลุ่มอาชีพต่าง ๆ ตัวแทนนักการเมืองรวมทั้งผู้ด้อยโอกาส และมีเวทีเสนอนโยบายระดับจังหวัดอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี

3) ให้สถาบันการศึกษาทุกระดับในจังหวัด จัดทำหลักสูตรและปลูกฝังการเมือง การพัฒนาท้องถิ่นที่มีคุณธรรม จริยธรรมในการบริหารจัดการและพัฒนา